

PODZEMNE VODE V ALUVIALNIH VODONOSNIKIH V APRILU 2005

GROUNDWATER RESERVES IN ALLUVIAL AQUIFERS IN APRIL 2005

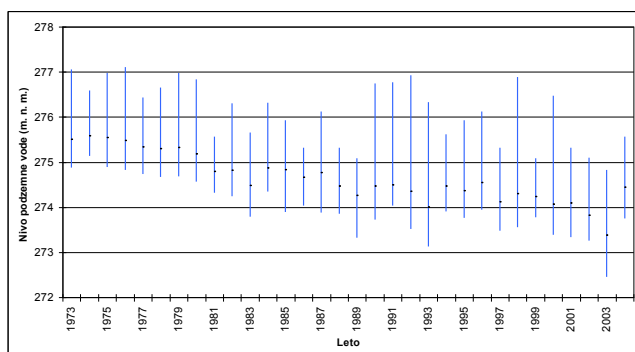
Urša Gale

V aprilu so v aluvialnih vodonosnikih prevladovali nivoji podzemne vode pod dolgoletnim povprečjem. Osrednji deli Dravskega, Prekmurskega in Apaškega polja so bili zaznamovani s hidrološko sušo. Sušna je bila tudi zgornja Vipavska dolina. Kljub naraščajočim trendom nihanja gladin podzemne vode so aprila prevladovale nizke vodne zaloge. Nad dolgoletnim povprečjem so bili aprila manjši deli vodonosnikov Ljubljanske, Krško Brežiške in Celjske kotline, pa tudi deli Ptujkega, Prekmurskega polja in Murskega polja.

Na območju aluvialnih vodonosnikov smo aprila zabeležili več padavin, kot znaša dolgoletno mesečno povprečje. Presežki so znašali od ene desetine v okolici Ljubljane do ene tretjine na območju Krško Brežiške kotline. Izdatnejši so bili trije padavinski dogodki. Prve večje količine so se pojavile v drugem tednu meseca.

Zaradi nadpovprečne količine mesečnih padavin in taljenja snega iz visokogorja smo na večini merskih mest aprila zabeležili dvig podzemne vode. Nad dolgoletnim povprečjem so bila ta mesec predvsem območja vodonosnikov, ki so pod vplivom vodotokov, to so deli Murskega in Prekmurskega polja ob spodnjem toku reke Mure, Brežiško polje ob reki Savi, Krško polje ob Krki, Kranjsko polje ob Kokri ter del vodonosnika spodnje Savinjske doline ob Savinji. Nadpovprečne gladine podzemne vode so bile zabeležene tudi na Vodiškem polju in na vzhodnem delu Ljubljanskega polja. Največji dvig podzemne vode je bil aprila zabeležen na postaji v Šempetru na Mirensko Vrtojbenkem polju in je dosegel 173 centimetrov.

Kljub postopnemu zviševanju gladin podzemnih voda so nekateri predeli vodonosnikov še vedno v stanju hidrološke suše: osrednji deli Dravskega, Apaškega in Prekmurskega polja. Sušen je bil tudi vodonosnik zgornje Vipavske doline in deli vodonosnikov v Ljubljanski kotlini. Največji upad podzemne vode, 82 centimetrov, smo ta mesec zabeležili na postaji Vipavski Križ v Vipavski dolini. V južnem območju doline Kamniške Bistrice, na merski postaji v Podgorici, se gladine v letošnjem letu še niso zvišale nad raven, značilno za hidrološko sušo. Na tej postaji spremljamo prevladujoč trend zniževanja gladine že od pričetka delovanja te postaje (leto 1973). Vzrok pripisujemo regulaciji struge spodnjega dela toka Kamniške Bistrice in poglobljanju struge Save (slika 1).



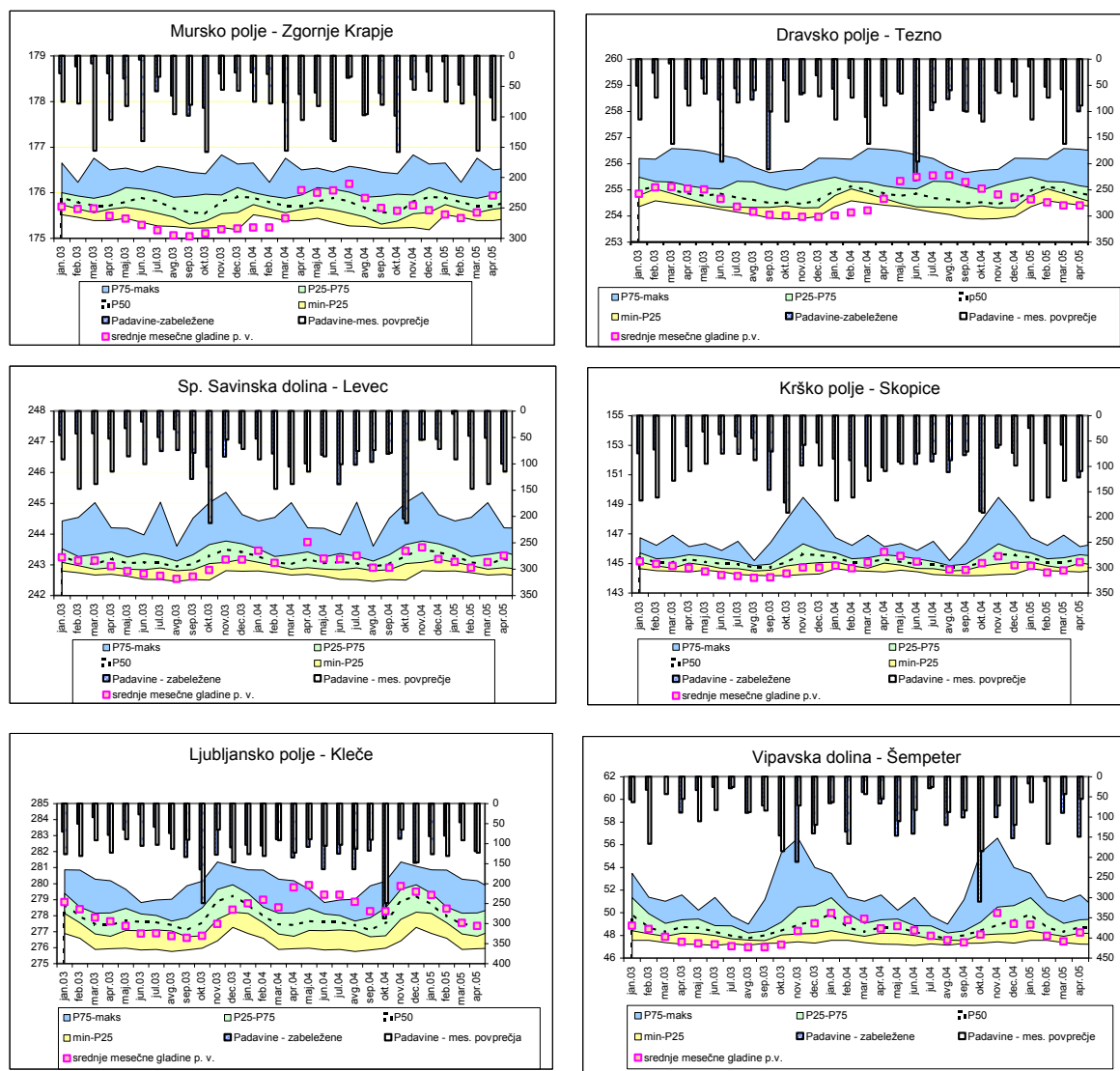
Slika 1. Značilne letne gladine podzemne vode na postaji Podgorica
Figure 1. Characteristic annual groundwater level on station Podgorica



Slika 2. Postaja Podgorica (P. Gajser)
Figure 2. Podgorica station (P. Gajser)

Pritoki so aprila prevladovali nad iztoki iz vodonosnikov, kar je vodilo k povečanju zalog podzemnih vod.

V istem času pred enim letom je bilo stanje zalog podzemnih vod bolj ugodno kot letos. Nad dolgoletnim povprečjem so bile lani gladine v vodonosnikih v spodnji Savinjski dolini, pretežnem območju Ljubljanske kotline, Krško Brežiški kotlini in Prekmurskem polju. Hidrološka suša je bila aprila 2004 v osrednjem predelu Dravskega in Apaškega polja.

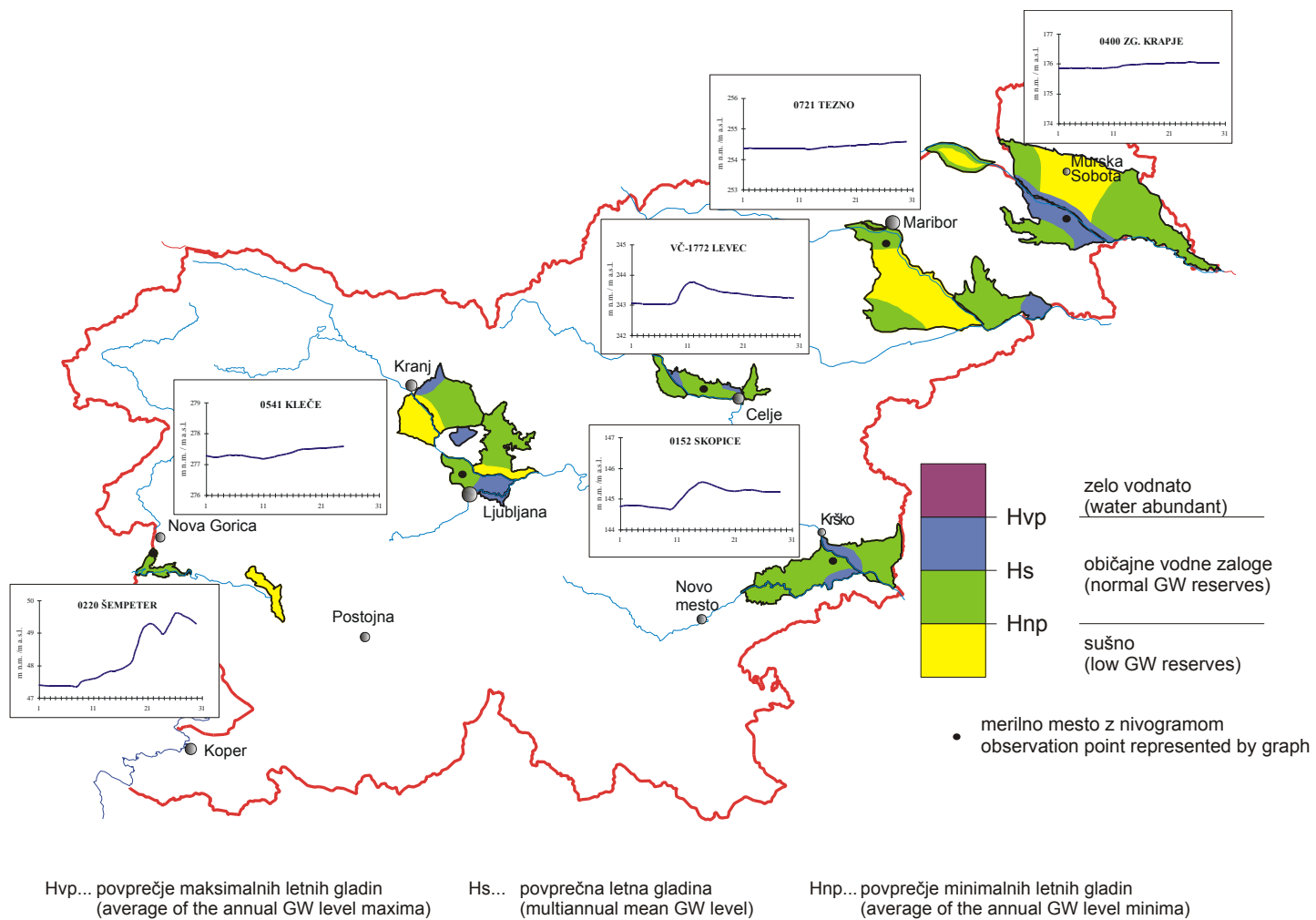


Slika 3. Srednje mesečne gladine podzemnih voda v letih 2003, 2004 in 2005 – vijolični kvadratici, v primerjavi s 25. in 75. percentilom dolgoletnih mesečnih gladin.

Figure 3. Monthly groundwater level means in 2003, 2004 and 2005 – violet squares, in relation to multiannual 25th and 75th percentile values.

SUMMARY

Groundwater reserves in alluvial aquifers were mostly below long term average. The aquifer of Vipava Valley, as well as central parts of Dravsko, Apaško and Prekmursko polje suffered hydrological drought. Parts of aquifers, influenced by the rivers, had reserves above annual average.



Slika 4. Stanje vodnih zalog in nihanje gladin podzemne vode v mesecu aprilu 2005 v največjih slovenskih aluvialnih vodonosnikih (obdelali: U. Gale, P. Gajser, V. Savič)
Figure 4. Groundwater reserves and groundwater level oscillations in important alluvial aquifers of Slovenia in April 2005 (U. Gale, P. Gajser, V. Savič)